

Sjörapport – oktober 2021

Vinterarbeten

I Stennässjön har all vass mellan Asbolsbryggan och vändplatsen slagits, drivande i arbetet har varit Cedrik Linder. Vid midsommarängen har ett brett område med vass och sly slagits, och på Strandsjösidan avverkades växtligheten mellan vägen och vattnet nedanför Strandsjövägen 17.

Mängden sly i vassbältet är överraskande hög vilket innebär att om vi gör uppehåll med röjningen tre år eller mer, så bildas en ungskog som tar bort mycket av kontakten med sjöarna.

Vattennivåer

Under maj månad var nederbörden nästa 300% högre än normalt i Uppsala vilket gav höga vattenstånd i våra sjöar. Siffrorna i tabellen anger hur mycket högre vattenståndet varit jämfört med normalår:

	Maxvärde i maj	Värde vid sommarens slut
Strandsjön	+ 25 cm	+ 10 cm
Stennässjön	+ 80 cm	+ 45 cm

Strandsjön är mer än dubbelt så stor som Stennässjön och med en öppen å mellan sjöarna med en fallhöjd på mer än en meter, ger ökad nederbörd kraftigare utslag på nivån i Stennässjön.

Under maj och början av juni sjönk vattennivån i Stennässjön i normal takt. Nytt för i år är att minskningen stannade upp trots att vattennivån var 40 – 50 cm högre än normalt. Dammluckan vid Sågstennäs har inte påverkat nivåerna under sommaren. Vid besök vid utloppsån under augusti var flödet före dammluckan ovanligt litet. Först i början av oktober var utflödet från Stennässjön betydligt större än inflödet från Strandsjön. En gissning är att det nya läget beror på ökad växtlighet och ansamling av dy i de södra delarna av sjön.

Det är trivsamt med höga vattennivåer under sommaren, men samtidigt oroande att inte sjön sjunker mer nu under hösten. Under ett flertal tidigare år har sjön stigit med mellan 50 – 100 cm under senhöst eller vårvinter. Om så sker även i år kommer ett antal tomter längs Stennäsvägen att få problem.

Vattenprover

Vi har även i år mätt kvalitén på sjövattnet, och årets mätning visar ungefär samma siffror som tidigare år. Värt att notera är att:

- Stennässjön har varje år haft mycket klarare vatten än Strandsjön. Laboratoriet mäter vattnets klarhet och ju högre värdet är desto grumligare är vattnet. Värdet i Strandsjön var nu 3,2 medan motsvarande siffra för Stennässjön var 1,0.
- En annan skillnad mellan sjöarna är att fosforhalten i Stennässjön i år var 30% lägre än i Strandsjön. Den skillnaden fanns inte 2015 och har uppkommit under de fyra senaste åren då vi klippt och tagit upp växter i Stennässjön.

Entreprenadarbeten

Föreningen har anlitat Sala Vassklippning för två arbeten i Stennässjön:

- I början av juli klipptes en bård på ca 10 meter runt sjön från Badberget till badflotten vid Tackmossvägen. Arbetet tog 18 timmar och kostade 29 tkr. Tanken var att material från vår egen klippning skulle kunna driva in mot vassområdena.
- I slutet av augusti arbetade maskinerna i 28 timmar för att lyfta upp växtlighet och deponera den där vassområdena stod på fast mark. Kostnaden för detta arbete uppgick till 41 tkr.

Under sommaren har det skett en kraftig tillväxt av Vattenpest, en slingrig mossliknande och invasiv växt. Den har nästan fyllt upp Aspbolsviken medan den i övriga delar bara finns i sporadiska bestånd. Därför utfördes allt arbete av entreprenören i augusti i Aspbolsviken, och de 28 timmarna räckte för att rensa 60 – 70 % av viken från Vattenpest.

Den lilla klippbåten

Den lilla klippbåten har använts under ca 40 timmar för följande arbeten:

- Klippning i viken till vänster om badet.
- Klippning vid Strandsjöbadet, klippt material har tagits upp.
- Klippning vid Hartlows brygga.
- Klippning vid Strandsjöbryggan, klippt material har tagits upp.
- Klippning av vass utmed strandlinjen till vänster om Strandsjöbryggan, klippt material har tagits upp.

Utrustningen har fungerat bra och kompletterats med en elektrisk utombordare och ett kraftigt batteri. Inga utomstående har hyrt båten.

Den stora klippbåten

Den stora klippbåten har använts under ca 90 timmar för klippning av näckrosor, gäddnate och andra vattenväxter i hela Stennässjön. Fem olika förare har varit engagerade, men idén om att utse vikansvariga har inte genomförts under året. Utrustningen har fungerat utan problem.

Det vore en överdrift att påstå att sjön hållits helt öppen, men när det kom lite vind så har vattenytan krusats och syresättningen av vattnet har gynnats. Områdena runt bryggorna har klippts och möjligheterna för roddturer har varit goda. Det återstår arbete med att sprida erfarenheten att det är trevligt att ta några timmar på sjön och ratta klippbåten, utan att muskler och kondition ansträngs. Det finns potential för en större användning av utrustningen.

Muddringsflotten

I augusti var vi klara med installationen av alla slangar, tank och bensinmotor på vår nyinköpta flotte. Utrustningen kan användas för att suga bort dy och att ta upp klippta eller oklippta växter. Jan Olov Larsson och Jörgen Röjerås tog bort stora bankar av Vattenpest utanför Aspbolsbryggan. Cedrik Linder och Stein Brevemark gjorde motsvarande jobb vid badberget. Ett stort tack till Einar Meland som bistått med svetsarbete och montering av utrustningen. Pumpar och motorer förvaras i sjögaraget och flotten är uppvisad mot en bergvägg vid Aspbolsbryggan.

Som förening har vi satsat en ansevärd summa för att köpa in denna utrustning.

Erfarenheterna från denna höst tyder dock på att vi kan få nytta och glädje av investeringen, och om den robusta utrustningen håller i många år blir de ekonomiska uppoffringarna

hanterbara. En komplikation är att man måste vara två personer vid arbetet med flotten, en som håller i muddringspumpen och en som hanterar flotten. Transporter mellan olika delar av sjön fungerar bra med en person på flotten och en person i klippbåten.

Målsättningen med arbetet med sjöarna

*Få öppna och vindkrusade vattenspeglar
och
öppna ytor för rodd och fiske!*

Vi kommer aldrig att få kristallklara sjöar som klarar sig utan frivilligt arbete och dyra räkningar från entreprenörer. Men med idogt arbete och en rimlig budgetram kan vi närma oss målsättningen här ovan. Alternativet med mer vass och sly och områden där roddbåtar inte tar sig fram blir förödande för huspriserna inom vårt område. Om vi ser till både privat ekonomi och föreningens ekonomi är det med stor sannolikhet lönsamt att använda dryga 120 tkr av föreningens budget för arbetet med sjöarna.

Bilaga: Utloppsån

Ägaren till Sågstennäs rapporterade att det i juni var stopp under dammluckan. Ägaren rensade bort materialet som bestod av rester av vassruggar.

Den 11/10 hittade vi ett mindre stopp i utloppsån. Stoppet ser inte ut att vara bäverbyggt, utan består av vassruggar som drivit in i ån och fastnat. Den 18/10 är hindret i utloppsån undanröjt. Under våren ska vi bygga en V-formad läns i början av utloppsån.

